

P A K K A
Paikallista alkoholipolitiikkaa

Porin Pakka

Hanke aloittanut Porissa vuoden 2010 alussa.

- Elinkeino yhteistyö käynnistetty heti hankkeen alusta.
- Ostokokeet vähittäiskaupoissa ja Alkoissa.
- Havainnoivat asiakasarvioinnit ravintoloissa.
- Tulosten jälkeen yhteistä pohdintaa asioiden eteenpäin viemiseksi.

ÄLÄ VÄLITÄ

alkoholia alaikäisille

 KASTE

PAKKA
Paikallista alkoholipolitiikkaa

Hyödyt elinkeinolle (elinkeinoon edustajien mukaan)

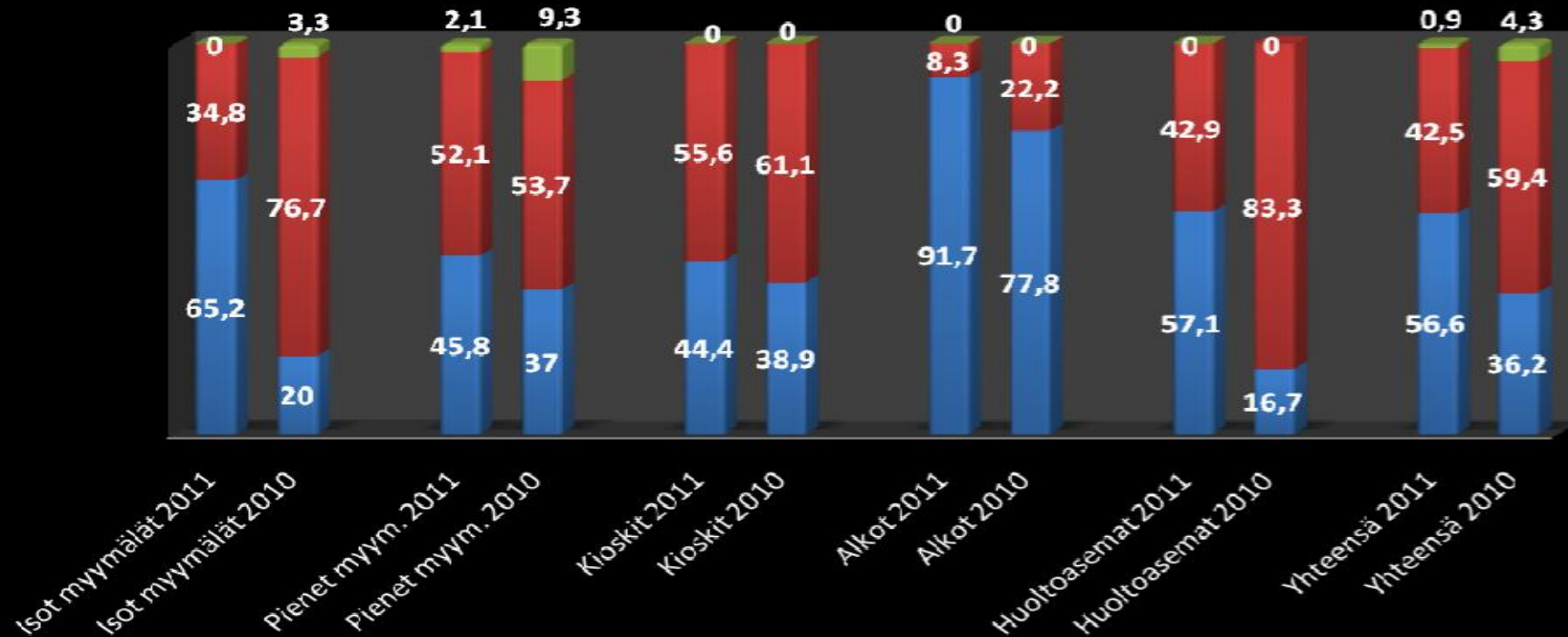
- Avoin foorumi asioiden esille tuomiseen.
- Moniammatillinen kehitystyö
- Asiantuntijuuden jakaminen
- Paikalliseen alkoholipolitiikkaan vaikuttaminen
- Elinkeino- ja viranomaisyhteistyön lisääminen

Ostokokeet 2010 & 2011

Alkoholin ostokokeet 2011

Myymäryhmittäin % n2011=106 n2010=138

- Kysyi henk.tod. Kieltäytyi myymästä
- Myi kysymättä mitään
- Kysyi henk.tod. Myi, vaikkei sellaista esitettykään

PAKKA ravintoloitsijan näkökulmasta

- Mahdollisuus vaikuttaa yleiseen alkoholikäyttämiseen.
- Tavoitteena ohjata alkoholin kulutusta kotoa ravintolaan.
- Alkoholin kohtuukäyttö olisi kaikkien etu.
- Ennen PAKKAA yhteistyöfoorummin puute →
 - Yhteistyö viranomaisten kanssa
 - Yhteistoimintaa muiden tarjoajien kanssa
 - Yhteiset pelisäännöt mm. poliisin kanssa

"Skarppina kassalla" -ohjelma Pakka toimintamallissa

Tavoitteet:

- Estää sekä alkoholijuomien myynti alaikäisille ja päihtyneille että alkoholijuomien välittäminen
- Kehittää vastuullista toimintaa alkoholijuomien vähittäismyynnissä ja tuoda sen myönteiset vaikutukset selkeästi esiin
- Alkoholikaupan pelisääntöjen jatkuva esilläpito, myös sesonkien ulkopuolella
- Tehdä vastuullisesta myynnistä luonteva, myyjän työhön olennaisesti kuuluva jokahetkinen toimintatapa
- Luoda olosuhteet, jossa vastuullisen myynnin toteutumiseen ei vaikuta aika, paikka, myyjän kokemus tai muutkaan tekijät, vaan asiakkaan kohtaaminen olisi kaikkialla tasavertaista

"Skarppina kassalla" -ohjelma Pakka toimintamallissa

Tavoitteet: (jatkuu)

- Tukea vähittäiskaupan ja viranomaistoiminnan yhteistyötä tarjoamalla kaikkia osapuolia hyödyttäviä, konkreettisia toimintoja ja toimintatapoja
- Korostaa jokaisen alkoholijuomien vähittäismyyntiin osallistuvan toimijan omaa vastuuta ja sitoutumista vastuullisen toimintatavan saavuttamisessa
- Luoda myyjille työolosuhteet jossa ei tarvitse jännittää, pelätä eikä hermoilla asiakaskontaktia alkoholijuomakaupassa
- Kerätä ja jakaa vastuullisen myynnin hyviä käytäntöjä, keinoja ja työvälineitä
- Saada alkoholikaupan vastuullinen toiminta kaupan yhdeksi kilpailuvaltiksi ja positiivisen mielikuvan tuojaksi (vrt. vihreät arvot)

"Skarppina kassalla" -ohjelma Pakka toimintamallissa

Lähtökohdat:

- hyvät, luottamukselliset suhteet elinkeinoon
- toimiva ja kattava vähittäismyynnin edustus tarjontatyöryhmässä
- alueen alkoholijuomien vähittäismyynnin nykytilanteen kartoitus (ostokokeet)
- hyvät verkostot, mahdollisimman vähän pelkkiä sähköpostikontakteja
- muistaa myös asiakaspalvelunäkökohta

"Skarppina kassalla" -ohjelma Pakka toimintamallissa

Oletukset:

- Useimmiten ei-vastuullinen toiminta johtuu:
 - asiaa ei koeta tärkeäksi
 - halu välttää kiusallisia tilanteita
 - vastuullinen toiminta koetaan rasitteeksi, hidasteeksi tai asiakkaiden kiusaamiseksi
 - ei ole sitouduttu lain hengen noudattamiseen
 - ei osata toimia esiin tulevissa tilanteissa
 - pelätään asiakkaan reaktioita
 - huolimattomuus tai välinpitämättömyys
- Kyse ei juurikaan ole:
 - lain tuntemattomuudesta
 - kaupan voitontavoittelusta

"Skarppina kassalla" -ohjelma Pakka toimintamallissa

Kohderyhmänä vähittäiskaupan toimijat:

- Kassatyöntekijät
 - kesätyöntekijät ja muut vähän aikaa kassalla toimineet
 - kokeneet kassatyöntekijät
- myymälätiimi yhdessä, kauppias/päällikkö mukana
- kauppiaat, myymäläpäälliköt, -vastaavat
 - kauppias- ja päällikkökokoukset, työpalaverit, työryhmät
- kauppakeskuksen johto, myymäläpäälliköt, vartiointiliike, poliisi
- Ryhmä-, henkilöstöpäälliköt, suurten yksiköiden johtajat, ketjupäälliköt ja -johtajat ym. kaupparyhmän operatiivisesta toiminnasta vastaavat henkilöt, viranomaiset, kolmas sektori

"Skarppina kassalla" -ohjelma Pakka toimintamallissa

Keinot:

- Muistuttaja
 - A4 kokoinen, nelisivuiseksi taitettu "torni" tai "postikortti" jossa on vaihtuvia teemoja alkoholikaupan pelisäännöistä
 - aiheet: alaikäiset, päihtyneet, välittäminen ja Pakka-toiminta
 - jaetaan myymälätiimin omiin tiloihin esim. ilmoitustaululle tai taukotiloihin
 - teemat vaihtuvat muutaman kerran vuodessa

"Skarppina kassalla" -ohjelma Pakka toimintamallissa

Keinot:

- Teema-aiheita myymäläpalavereihin
 - selvittää myymäläkohtaisia ongelmatilanteita
 - antaa varmuutta ja toimintamalleja esiin tuleviin tilanteisiin
 - avartaa vastuullisen toiminnan tarkastelua
 - alentaa kynnystä toimia eri tilanteissa
 - herättää keskustelua myymälätiimin sisällä
 - Pakka-hankkeen terveisiä

"Skarppina kassalla" -ohjelma Pakka toimintamallissa

Keinot:

- Vastuullinen myyjä -koulutus
 - antaa vahva tietopohja aloittaville myyjille
 - asian käsittely mahdollisimman lähellä käytäntöä, esimerkit jokapäiväisestä työstä
 - täydentää ja syventää Myyjäpassin tenttimisessä hankittuja tietoja
 - tukee myyjien ammattitaitoa ja itseluottamusta
 - toimii keskustelufoorumina niin yksittäistapauksille kuin laajemmillekin kysymyksille

"Skarppina kassalla" -ohjelma Pakka toimintamallissa

Keinot:

- Osallistuminen kauppias- ja päällikköpalaveriin
 - alkoholikaupan pelisäännöt
 - päälliköiden näkemysten kartoitus
 - myyjän tarpeet ja toiveet vm-koulutuksista kerätyn aineiston mukaan
 - esiin tulleet ongelmatilanteet
 - keskustelun herättäminen

"Skarppina kassalla" -ohjelma Pakka toimintamallissa

Keinot:

- Kauppakeskusyhteistyö
 - Pakan rooli aloitteentekijänä, ylläpitäjänä, tiedon tuojana ja viejänä, aiheiden antajana, linkkinä viranomaisiin
 - omavalvontasuunnitelmien samansuuntaisuus
 - yhteistyökumppanin tavoitteiden, toimintatapojen ja erityispiirteiden tunteminen alkoholiasioissa
 - yhdessä sovitut kaupan henkeen sopivat toimintamallit
 - yhtenäinen tapa toimia ongelmatilanteissa
 - tiedonkulun varmistaminen
 - yhteisen vastuun tiedostaminen
 - vartiointiliikkeen rooli
 - alkoholin välittämisen ehkäisyyn liittyvät ongelmat

"Skarppina kassalla" -ohjelma Pakka toimintamallissa

Keinot:

- "Skarppina kassalla" -foorumi/seminaari
 - kaupan toiminnoista päättävät, käytännön työtä ohjaavien edustaja, käytännön työtä tekevien edustaja, alkoholikaupan erityispiirteiden asiantuntija, alkoholikauppaa valvova viranomainen, vartiointiliikkeen edustaja, poliisi, Pakka-hanke yms.
 - vastuullisen toiminnan merkitys kaupalle
 - tämän hetkinen tilanne
 - tämän hetken asenne
 - lattiatason näkökulma
 - mitä voidaan ja halutaan tehdä
 - ihannetilanne

"Skarppina kassalla" -ohjelma Pakka toimintamallissa

Vastuullisen toiminnan myötä saavutettavat edut:

- alaikäisten ja päihtyneiden alkoholijuomien hankkiminen vaikeutuu
- alaikäisten ja päihtyneiden yritykset hankkia alkoholijuomia vähittäiskaupasta vähenevät
- laittomuudet ja muu "hämärätoiminta" vähenee vähittäiskauppojen läheisyydessä
- asiakkaiden viihtyvyys paranee
- mielikuva vähittäiskaupasta osaavana ja vastuullisena toimijana kasvaa
- henkilökunnan viihtyvyys, työolot ja työmotivaatio paranee
- yhteiset, kaikkien tuntemat ja hyväksymät toimintatavat
- osana päihdeilmaston muutosta, yhteiskunnalliset

"Skarppina kassalla" -ohjelma Pakka toimintamallissa

Haasteet:

- Pakka-toiminnan vahvuus eli paikallisuus
 - kaupan ketjumainen toimintamalli toimii valtakunnallisesti, ei paikallistason päätöksiä
 - Alko, K-ketju, Suomen Lähikauppa, R-kioskit, huoltoasemat/liikennemyymälät
- pienet yksiköt: huoltoasemat, kioskit

SELVÄ PÄÄ

– pysyt pystyssä

 KASTE

PAKKA
Paikallista alkoholipolitiikkaa

Huomioita ravintolan kannalta

- Alalle hyvää näkyvyyttä ja mielikuvia.
- Tutut henkilöt viranomais- ja tarjontapuolella.
- Opiskelijoiden humalakäyttäytyminen parantunut.
- Alkoholittomien vaihtoehtojen tarjoaminen kasvanut.
- Kaikilla toimijoilla, viranomaisilla ja tarjoajilla, yhteiset päämäärät. Keinot vielä puutteelliset.
- Muutos hidasta, mutta oikean suuntaista.

Huomioita vähittäiskaupan kannalta

- Kampanjat "toimivat", alaikäisiä vähemmän yrittämässä.
- Kampanjoista "selkänokkaa" kassa – työntekijöille.
- Osaamisen lisääntyminen koulutusten myötä.
- Tiedon lisääntyminen, tieto siitä, mitä viranomaiset toivovat.
- Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa yli ketjurajojen.

ESTÄ ÖVERIT

- hauskaa huomennakin

 KASTE

PAKKA
Paikallista alkoholipolitiikkaa